

ชื่อโครงการ	การศึกษาการแตกหน่อของไม้เสม็ดที่ตัดฟันในระดับความสูงที่ต่างกันบริเวณป่าพรุโต๊ะแดง จังหวัดนราธิวาส
สาขา	ป่าไม้
สถานที่ดำเนินงาน	พรุโต๊ะแดง จังหวัดนราธิวาส
ผู้ดำเนินงาน	นายอานนท์ สรวิสูตร นายมานตร์ บุญยานันต์

บทคัดย่อ

การศึกษาการแตกหน่อของต้นเสม็ดที่ตัดฟันในระดับความสูงที่ต่างกันบริเวณป่าพรุโต๊ะแดง จังหวัดนราธิวาส ดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. 2541-2546 โดยใช้แปลงตัวอย่างขนาด 20x120 ตารางเมตร จำนวน 3 แปลงตัวอย่างใน 3 พื้นที่ (พื้นที่ละ 1 แปลงตัวอย่าง) โดยแต่ละแปลงตัวอย่างจะแบ่งเป็นแปลงควบคุมขนาด 20x40 ตารางเมตร และแปลงที่จะใช้วิธีตัดเพื่อใช้แตกหน่อ ขนาด 20x80 เมตร ซึ่งแปลงดังกล่าวจะแบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด 20x20 ตารางเมตร จำนวน 4 แปลงย่อยทำการตัดฟันที่ระดับขีดดินในแปลงแรก ตัดฟันที่ระดับความสูง 30 เซนติเมตรจากพื้นดิน ในแปลงย่อยที่ 2 ตัดฟันที่ระดับความสูง 60 เซนติเมตรจากพื้นดิน ในแปลงย่อยที่ 3 และตัดฟันที่ระดับความสูง 90 เซนติเมตรจากพื้นดิน ในแปลงที่ย่อยที่ 4 เมื่อระยะเวลาผ่านไป 1 ปี (เริ่มดำเนินการปี พ.ศ. 2541) พบว่าทั้ง 3 แปลงตัวอย่าง ไม้เสม็ดมีการแตกหน่อในระดับความสูงของตอประมาณ 70% โดยแต่ละตอมีการแตกหน่อประมาณ 4-5 หน่อ และพบว่าการตัดฟันที่ระดับความสูง 30 เซนติเมตรจากพื้นดิน มีค่าความสูงเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.82 หน่อตามลำดับ โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสูงเท่ากับ 0.7264 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความโตเท่ากับ 2.0679 และ มีค่าส่วนเบี่ยงเบนของจำนวนหน่อเท่ากับ 2.0072 ตามลำดับ รองลงมาคือกรตัดฟันไว้ตอที่ระดับความสูง 60 และ 90 เซนติเมตร และต่ำสุดคือการตัดฟันที่ระดับขีดดิน การตัดฟันที่ระดับความสูงขีดดิน และการตัดฟันไว้ตอสูง 30 เซนติเมตร จากพื้นดิน จะได้หน่อที่สมบูรณ์มีคุณภาพดีเนื่องจากหน่อที่งอกจะงอกบนรอยตัดฟันซึ่งหน่อส่วนบน สำหรับการตัดฟันไว้หน่อที่ระดับสูงกว่านี้ (60 ซม. และ 90 ซม.) หน่อที่ได้ เป็นส่วนมากจะเป็นหน่อที่ไม่ค่อยสมบูรณ์ด้วยคุณภาพเพราะเป็นหน่อที่งอกออกด้านข้าง หรือเรียกว่าหน่อข้าง ซึ่งจะมีการเจริญเติบโตช้าและคดงอ และเมื่อเจริญเติบโตขึ้นมาได้สักระยะส่วนมากจะเกิดการหักโค่นเนื่องจากตอไม่สามารถจะทานการรับน้ำหนักของส่วนที่งอกออกมา โดยเฉพาะถ้าเกิดกระแสลมแรงก็จะเกิดการหักโค่นได้ง่าย สำหรับการตัดฟันที่ระดับขีดดิน พบว่าในฤดูฝนจะเกิดปัญหาน้ำท่วมขังเหนือระดับตอ จึงทำให้หน่อเกิดขึ้นได้ยาก และและตอเน่าตายไปในที่สุด ดังนั้นการตัดฟันที่ระดับความสูง 30 เซนติเมตร จากพื้นดิน จึงเป็นระดับความสูงที่เหมาะสมที่สุด (ในระยะเวลา 1 ปี)